

Бр 050
К-603

Келіс

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
НЕЗАЛЕЖНИЙ
НЕПЕРІОДИЧНИЙ
НЕПРОФЕСІЙНИЙ
СТУДЕНТСЬКИЙ ЧАСОПИС
ВИДАЮТЬ СТУДЕНТИ
УНІВЕРСИТЕТУ
„КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА
АКАДЕМІЯ”

Число 1 липень 1993р.

Келіс

ТАРАС ГАНЖА
головний редактор

**БОГДАН
РАДЧЕНКО**
відповідальний
секретар, зам по
паніці

НЕДА НЕЖДАНА
літературний
редактор

**ВАДИМ
ДЕНИСЕНКО**
усякі студентські
справи

**ВАСИЛЬ
КУЧЕРЕНКО**
неабиякий талант

**ВАДИМ
МИШАКОВ**

ОГЛАВ

ІНТЕРВ'Ю З РЕКТОРОМ УКМА В.С. БРЮХОВЕЦЬКИМ	4
НАМ ЗАПРОПОНУВАЛИ УВІЙТИ В ІСТОРІЮ	8
НОВЕ ПОКОЛІННЯ ВИБИРАЄ	11
ВІДРО (НОВЕ ТОВАРИСТВО КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ)	14
ПЕРФОМАНС	15
ІНШІ ДУРНИЦІ	17
ЗЕЛЕНЕ ЄВАНГЕЛІЄ АНТОНИЧА	20
НА ЗАКІНЧЕННЯ НОМЕРА: „ТИША ОЧЕЙ”, оповідання	23
ЗДАЄТЬСЯ, ВСЕ.	

Редакція не має
телефону, оскільки не
має приміщення.
Адреса Університету
„Києво-Могилянська
Академія”: Контрактова
Пл.4, Київ.

Точка зору авторів
статей може не
співпадати із точкою
зору редакції. За
творчий стиль авторів
редакція
відповідальності не несе.

Точка зору редакції
може не співпадати із
точкою зору
адміністрації УКМА. В
такому випадку
можливий перебіг подій
передбачити
неможливо.

0030
K 603

IF THERE'S ONE THING JACK DANIEL'S doesn't mix with, it's fire.

Так кричить про цей горезвісний напій офіційна рекламна кампанія. Ми ж, будучи установою більш ніж просто неофіційною, пропонуємо вам свій погляд на найпопулярніший в Америці та подекуди в Європі сорт віскі.

Оскільки перше, що вам може спасти на думку, коли ви куштуєте JACK DANIEL'S вперше це те, що вам насправді підсунули розбавлений азербайджанський коньяк, то нам би слід перш за все попередити вас: ЦЕ НЕ ТАК. Інакше прийшлося б зробити висновок, що всякі там Оззі Осборни, Міккі Рурки та інші представники пролетаріату серед нової аристократії нічого і ніяк не тямлять у випивці. А це нам здається нісенітницею.

Тому, розпочинаючи неофіційну рекламну кампанію JACK DANIEL'S

Tennessee Whiskey ми дозволимо собі деякі коментарі. Те, що JACK може трохи віддавати клопами, - то пусте. Принади цього напою в іншому. Для підняття життєвого тону та очистки мізків від різного непотребу пару ковтків JACK DANIEL'S навіть кращі, ніж гільотина від головної болі. Більше того, після третього стаканчику ви відчуєте, що ви зовсім інша людина, а після півп'яшки вже ніхто сторонній не наважиться сказати про вас, що ви

чимось людину нагадуєте.

Звичайно, якщо у вашій кишені не знайдеться пари десятків доларів на пляшку, ви не зможете збагнути усієї величчч стародавнього рецепту, тому ми вирішили запропонувати вам спосіб, за яким ви зможете зробити щось подібне до справжнього JACK DANIEL'S прямо у себе вдома. Читайте уважно:

У трилітрову банку налити 1 літр триденного польського боршику, додати самогонки (за смаком), трішечки бразильської розчинної кави, дизельного палива (столову ложку) і небагато битого скла. За смаком це буде нагадувати великий палець на нозі трупа, себто ви досягли бажаного результату.

І нехай ця радість прийде у кожний дім, хай із вами завжди буде JACK DANIEL'S.

Агдам ВЕРМУТ
рекламна агенція „ДАЙ ЖАРУ“
© 1993

сарфнок

В. Брюховецького

SPECIAL THANKS

КОРИСТУЮЧИСЬ НАГОДОЮ, НАМ БИ ДУЖЕ ХОТІЛОСЯ
ПЕРЕДАТИ НАШІ СЕРДЕЧНІ ПРИВІТАННЯ ТА ПОДЯКИ
НИЖЧЕЗГАДАНИМ УСТАНОВАМ, ТРУДОВИМ КОЛЕКТИВАМ ТА
ОКРЕМИМ ОСОБИСТОСТЯМ, УСІМ, ХТО БУВ ПРИЧЕТНИЙ ДО
СТАНОВЛЕННЯ ЦЬОГО ЖУРНАЛУ АБО НЕ ЗАВАЖАВ ЙОГО
СТВОРЕННЮ:

Scott Alexfnder and John Casalino at the European Journalism Network -
за те, що не давали розслабитися;

Пані Марті Коломієць ("Ukrainian Weekly") – за моральну підтримку
у скрутні часи;

Сергію Семеновичу Іванюку (декану гуманітарного ф-ту УКМА) – за
надання оптимістичного вигляду нашій абсолютно безнадійній справі;

Ларисі Миколаївні Сиволожській (прес-секретарю УКМА) – за
позичання комп'ютера та каву;

Геть усім в УКМА, хто турбувався і весь час питав: „коли ж, нарешті?“

А ОКРІМ ТОГО:

(без усякого порядку чи соціального статусу)

Тарасу Воротинцеву, Олександру Коломійцю, Студентському Братству
УКМА, університетській їдальні (за те, що лишилися живі), Михайлу та
Неллі Черкасенкам, Артему Рудику (за завжди своєчасну матеріальну
допомогу), APPLE Computer,

Євгену Чмілю (горілка), Андрію Ферчуку (першому студентові, що
пішов з Академії) та його дружині Оксані (недовго і вона протягне),
Світлані Юр'ївні Полохало і всьому міжнародному відділу УКМА,
лабораторії інформатики та її співробітникам, пивзаводу „Оболонь”.

Особлива окрема подяка Університету Києво–Могилянська
Академія і, зокрема, її ректору В'ячеславу Степановичу
Брюховецькому за допомогу в організації видавничої роботи.

Віг Редактора

Якби хтось пару років тому сказав мені, що я стану головним редактором першого українського студентського журналу, то я б, мабуть, із притаманною мені вдумливістю слазав: „я так не думаю”. По-перше, на той час я вже був екс-студентом і повторення цієї печальної історії не прагнув, а по-друге мав більш потужний аргумент: відсутність будь-яких професійних якостей. Все те саме можна сказати і про деяких інших діячів редакції, дуже різношерсних, але єдиних у своїй убогості.

Втім, сталося непередбачене, а вірніше - ціла низка непередбаченостей та страхітливих випадковостей. І от перше число нашого часопису перед вами. Цей факт нашою ося на яку думку: якщо це збіговисько ледацюг і нездар спромоглося на таке натхненне досягнення, то що ж змогли б зробити нормальні, серйозні люди? Не настільки, звичайно, серйозні, щоб кричати про розруху, радіацію та москалів з їх енергоносіями. Маються на увазі люди, які мають свою власну точку зору і здатні зв'язно, без „гасазать” її висловлювати. Бо з цим зара велика проблема: носії грандіозних ідей товчуться коло третього мікрохвону, пітніють, деформують собі зачіску і вираз обличчя, а в результаті замість точки зору в них виходить якесь нечленороздільне публічне спілкування, що переростає у вічне і невблаганне дзюркотіння водозливного бачка.

А тим часом виходить, що мати власну думку на сучасному етапі означає бути єдиноособним власником того, за що не треба сплачувати податків і звітуватися перед рекетирами. Шоправда, за особисті погляди чи думки можуть цілком резонно надавати по безтолковці, але ж можуть і ні!

Першу в історії людства точку зору висловив, здається, Архімед. Йшлося, здається, про рычаги (Л. Кучма теж щось таке хотів від парламенту). Архімед говорив: „Дайте мені добрячого дрючка, і я усе переверну з ніг на голову”. З той далекої пори із людми, що висловлювали власні думки і точки зору траплялось усяке: кого спалювали, кому пльовали у пику, кому давали грошей, кого оголошували геніями, або зрадниками, або придурками, іноді просто екстрасенсами. Тож підсумовуючи увесь неосяжний досвід, якого набуло людство у цій сфері, та беручи до уваги ті невірогідні наслідки, які спіткали цілі народи завдяки тій чи іншій особистій точці зору (як, скажімо, одного німецького єврея, або потім одного російського грузина), можна вивести таку формулу: **ДАЙТЕ МЕНІ ТОЧКУ ЗОРУ, І ГОРА ПІДЕ ДО МАГОМЕТА**

Так от. Статті, що їх тут вміщено, написані студентами. Вони написані про що завгодно і з якого погало приводу. Але всі єдині в тому, що їх було варто писати і так само варто прочитати. Та сміливість, із якою молоде покоління жбурляє каменюки в усе, що йому настирливо пропонують вибрати, змушує нас проїнятися палкою любов'ю до усіх їх, тих, які не віддали, що писали, і робить „КОЛЕСО” у чомусь неперевершеним. У певному розумінні, звичайно. В плані точки зору.

Хто з вас ще має щось подібне в цьому плані - звертайтеся. Якщо в плані бажання розкрити, розвернути свій талант - бігом до нас. Решта - читайте, дивуйтеся. Тільки не задавайте нам запитань, бо ми не для цього. Ми просто надаємо вам можливість дати легальний вихід своїй точці зору з будь-яких питань. Дозволяється дискусувати з приводу низької кваліфікації членів редакції, але питання їхньої етики і моралі розглядатися не будуть.

Т. Ганжа

Міжнародний незалежний Університет „Києво–Могилянська Академія”

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ на перший курс денної форми навчання

На першому ступені (чотирирічна програма) Університет готує бакалавра наук за трьома основними напрямками:

гуманітарні, суспільні і природничі науки.

На другому ступені (дворічна програма) Університет готує магістра відповідно до вибраної студентом спеціалізації в галузі

філософії, культурології, релігієзнавства, соціології, економіки, політології та державного управління, історії, екології, біології, фізики.

До вступного тестування допускаються громадяни без обмеження віку, що закінчили не менше одного курсу будь-якого вузу з середнім балом за останні два семестри не нижче „4”, середню школу або середній спеціальний навчальний заклад (технікум, училище) з середнім балом не нижче „4,5”, а також іноземні громадяни з відповідною освітою.

Заяви приймаються з 3 травня по 9 липня включно.

До заяви абітурієнти додають:

- документи про освіту або їх нотаріально завірени копії (для тих, хто вчиться у вузі, - замілову книжку або її нотаріально завірениу копію);
- медичну довідку за формою 286-У;
- 6 фотокарток розміром 3 x 4 см;
- паспорт (подається особисто).

11 липня проводиться тестування абітурієнтів

на творчі здібності, визначення рівня профільної підготовки в обсязі середньої школи та володіння українською й англійською мовами. До тестування допускаються вступники, які сплатили 3000 грн.

Зарахування до Університету проводиться за конкурсом на основі результатів тестування й, при необхідності, співбесіди. Посвідчення про зарахування видається після подання до бухгалтерії документа про оплату за перший семестр навчання, розмір якої становить 6 мінімальних зарплат. Плата може вноситися як спонсорами (підприємствами, установами, організаціями і т. ін.), так і особисто вступником. При необхідності студентам надаватимуться кредити банків, а також можливість працевлаштування в Університеті. За успіхи в навчанні призначаються стипендії, зокрема персональні та іменні, а також гранти.

Студенти з інших місцевостей забезпечуються гуртожитком.

СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ТЕСТУ В УКМА 1993-1994 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Загальна мета вступного тестування - виявити осіб, здатних ефективно навчатися в університеті. Критеріями здібностей до навчання в університеті вважаються: інтелектуальний розвиток, ерудованість у дисциплінах, які є основними для обраних факультетів, володіння українською та англійською мовами, творча обдарованість.

Вступний тест складається з 5 розділів:

1. Українська мова
2. Англійська мова
3. Загальноінтелектуальні здібності
4. Творча обдарованість

Термін виконання тесту - 3-4 години (з перервами). Кожен розділ тесту містить 3-6 завдань, кожне з яких складається приблизно з десяти запитань. Запитання усіх розділів (крім розділу "Творча обдарованість") формалізовані: відповідаючи на них, треба обрати одну відповідь з кількох запропонованих.

За кожну правильну відповідь надається один бал.

Щоб вступити до університету, необхідно набрати певну кількість балів з кожного розділу (близько 50%).

ПЕРШИЙ І ДРУГИЙ РОЗДІЛИ З УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

спрямовані на перевірку володіння мовою, знань з граматики, стилістики, перекладу, для англійської мови також сприйняття соціально-побутових текстів на слух в обсязі програми середньої школи.

ТРЕТІЙ РОЗДІЛ "ЗАГАЛЬНОІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ЗДІБНОСТІ"

являє собою тест структури інтелекту. Він спрямований на перевірку здібностей до швидкого і якісного виконання операцій мислення (аналіз, синтез, порівняння, класифікація, узагальнення тощо), ра словесному, числовому та графічному матеріалі.

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ "ЗНАННЯ ЗА СПЕЦИФІКОЮ ФАКУЛЬТЕТУ"

буде специфічним для кожного із факультетів.

- Для гуманітарного факультету четвертий розділ містить завдання, спрямовані на перевірку знань з української та світової культури (літератури, мистецтва, історії культури).
- Для факультету суспільних наук у четвертому розділі ви знайдете завдання з окремих питань історії, суспільствознавства, економічної географії, математики, інформатики в обсязі програми середньої школи.
- Для природничого факультету у четвертому розділі містяться завдання і запитання з фізики, хімії, біології, математики, інформатики в обсязі програми середньої школи.

П'ЯТИЙ РОЗДІЛ "ТВОРЧА ОБДАРОВАНОСТЬ"

складається із запитань, для виконання яких необхідно виявити кмітливість, оригінальність, гнучкість мислення та уяви. Наприклад, придумати закінчення до казки, розв'язати графічну головоломку тощо. Результати п'ятого розділу будуть враховуватись як додатковий бал для тих абітурієнтів, які за рішенням приймальної комісії не набрали необхідного проходного балу за інші розділи тесту.

В. С. БРЮХОВЕЦЬКИЙ: „Я НЕЙМОВІРНО ВДЯЧНИЙ ЗА ТЕ, ЩО НАМ ПОВІРИЛИ“

—Пане ректоре, наперед дозвольте привітати Вас зі святом виходу першого студентського часопису УКМА. До речі, яке Ваше найулюбленіше свято?

—Загалом, я належу до людей, які не люблять багато святкувати, а люблять працювати. Проте, якщо говорити про моє найулюбленіше свято, то це, мабуть, Зелена неділя.

—Ми прийшли до Вас з метою взяти провокаційне інтерв'ю. Друге питання: чи не боїтесь Ви провокацій?

—Іх так багато було, що я вже просто їх не боюсь, вони мені навіть подобаються. До речі, колись в Америці, коли я виступав в певному колі людей, мені було поставлено точно таке запитання. Так обережно питали все, дуже лояльно, а потім один молодий чоловік встає і говорить: „А тепер я задам Вам провокаційне запитання.“ Я сказав: „Будь-ласка“. Він мені задав це ж запитання. Я кажу: „Слухайте, я в двадцять разів провокаційніші запитання мав в Україні і на них відповідав — а отже, я не боюсь провокацій.“

—В одній з анкет нам доводилось відповідати на запитання, чому ми вирішили стати студентами Києво-Могилянської Академії. Якщо не секрет, чому Ви вирішили стати нашим ректором?

—Ну, очевидно, це не я вирішив, це доля підвела мене до цього. Зовнішніх рішень не було, а було внутрішнє бажання. Я міг би написати ще кілька книжок, і,

очевидно, я їх ще колись напишу. Але для того, щоб припинити цю безперервну говорильню, яка може загострити нашу державу, треба дати можливість нашим молодим людям здобути гарну освіту і вони зроблять багато того, що не може сьогодні Верховна Рада, уряд в силу низки причин. І спонукало мене до того, щоб взятися за цю майже нереальну тоді ідею, те, що я викладав у двох університетах за кордоном і бачив, які там студенти. Я глибоко переконаний, що наші студенти набагато кращі, цікавіші, потужніші в своїх ідеях та в реалізації цих ідей. І це мене, власне, спонукало перейти до даної діяльності.

—А ким Ви мріяли стати в дитинстві?

—Шахістом.

—Кожному студентові, безумовно, цікаво, що про нього думає ректор. Пане Брюховецький, що Ви про всіх нас думаєте?

—Думати загалом дуже важко, як важко любити загалом всіх, а любиш когось окремо. Але, часом, коли я думаю про вас, мені здається, що більшого щастя, як ці перші студенти, я в житті вже ніколи не матиму. Інколи просто зворушує, що півроку назад тут ще нікого не було, а зараз навчаються молоді люди, яким я неймовірно вдячний за те, що вони повірили в мою ідею. Ми дуже хвилювалися напередодні вступних тестів, чи повірять нам люди, чи не подумать, що це прийшли якісь авантюристи. Нас турбувало те, яке враження залишиться в

абітурієнтів від вступних тестів. Отже, я з вдячністю думаю про всіх тих, хто мені повірив, адже це є певна життєва підтримка.

—Якби Ви були студентом УКМА, яку б спеціалізацію Ви обрали?

—Важко сказати. Моя життєва доля — досить

покручена. Перша освіта в мене — технічна. Я закінчив машинобудівне відділення технічного харчової промисловості і можу досить специфічно варіювати, яку спеціальність я здобув. Коли треба сказати, що професія в мене — механік, кажу: „Я — машинобудівник“, а інколи жартую: „Я закінчив технікум харчової промисловості — можу їсти приготувати“. Потім був факультет журналістики університету, праця в газеті. Після цього абсолютно несподівано, навіть для самого себе — дисертація в галузі педагогіки, та ще й в специфічній сфері бібліотекознавства та бібліографії. І потім, знову ж таки несподівано щодо своїх попередніх освіт — доктор філологічних наук у галузі літератури. Якби я зараз починав працювати, то, думаю, був би соціологом. Можливо, поєднав би це з проблемою, яка мене теж дуже цікавить — релігієзнавством.

— Ви вважаєте Академію елітарним вузом?

—Вважаю, але не за тим, як підбираються люди, не за тим, що вони самі про себе повинні думати, а за тим, що це, насамперед, зобов'язує професуру бути елітарною. Тобто ми не повинні зробити, щоб кожен студент думав про себе, що він є частинкою еліти (це ще далеко не так), а ми повинні підібрати елітарну професуру, яка справді виховує еліту нашої нації. У нас в Україні, на жаль, немає таких

вузів. Елітарність передбачає невелику кількість студентів, насиченість висококваліфікованою професурою. Проте, я вважаю, що у нас є хороші вузи. Наприклад, Київський Політехнічний інститут, окремі факультети інших вузів. Але загалом в Україні елітарних вузів немає.

— Що ви можете зробити, щоб деякі студенти розглядали Академію не як "трансплі" для "стрибка" за кордон, а як фільтр, що відбирає для України все найбільш цінне?

— Ми багато думаємо над цим. Звичайно, зробити щось у плані конкретної дії тут дуже важко. Насамперед, ми повинні зусилля професорсько-викладацького складу, адміністрації спрямувати на виховання в студентів любові до України. І я думаю, що нам вдасться цього досягти.

— Сьогодні можна сказати, що крига рушила, і механізм функціонування Академії запрацював. Але чи продовжує хтось вставляти пали в колеса цього механізму?

— Ого! У всі колеса. Навіть у п'яте колесо, якого не існує. Дуже багато перешкод.

— Нам як студентам політологам цікаво, хто Ваші друзі, а хто противники на політичному фронті?

— Рік свого життя я віддав політиці, хоча ніколи не хотів нею займатися. Очевидно, ви

знаєте, що я був при зародках Руху. Власне, всі його документи писалися в моїй квартирі, за моїм робочим столом. Я тоді лежав з поламанною ногою і мав багато часу для цієї роботи. Зараз я намагаюсь мінімально займатись політикою, не маю для цього часу і, чесно кажучи, бажання. Проте, якщо говорити узагальнено про моїх політичних противників, то ними є ті політики, які абсолютно нетерпимі до думки опонента.

— Скажімо так, світоглядне питання: ректор — це професія, чи стан душі?

— Залежно в яку пору дня. О сьомій годині ранку я майже завжди сиджу за комп'ютерами і працюю: намагаюсь не втратити форму. Зараз вже завершую переклад книжки про Потебню, першої монографії на цю тему, яка вийшла англійською мовою. Власне, в такі моменти ректор для мене — це стан душі. Але ввечері, коли на мене навалюються всі проблеми, я розумію, це — також професія.

— Вам важко, з нами, студентами?

— Мені важко з собою більше, бо доводиться долати певні стереотипи, дуже великі навантаження. З вами ж — ні.

— На які покращення можуть розраховувати студенти в цьому році?

— Вони можуть розраховувати, що ми піднімемо їм, очевидно, стипендію. Ще одне їх покращення в тому, що вони закінчать 1-й курс і вже не будуть freshman, як кажуть в зарубіжних університетах. Найкращий стан душі для цього річних студентів буде, коли першого вересня вони трішки зверхньо поглядатимуть на першкурсників. А якщо говорити серйозно, то я не обіцяю великих покращень. Буде важке життя. Проте, щось ми спробуємо зробити. Найперше — це нормальний гуртожиток, який знаходився б недалеко від Академії, хочу, щоб в гуртожитку студенти жили

общинами, щоб в спілкуванні панували різні іноземні мови, як це я бачив в інших університетах за кордоном.

— Ну, в нас панує одна іноземна мова...

— Ви, очевидно, про російську. Це для нас серйозна проблема, але, думаю, з часом вона розв'яжеться. Тут треба бути терпимим. Хоча, як адміністратор я вже зробив деякі конкретні заходи до зняття цього питання. Які? Це нехай буде мій маленький секрет. Ви побачите їх на початку другого семестру. Ці заходи не будуть силовими, але, сподіваюсь, дадуть конкретний результат.

— Щодо рейтингової системи. Які недоліки ви бачите в ній?

— Єдиний недолік в тому, що ми трохи пізно повідомили про неї студентів. Хоча, я не вбачаю в цьому ніякої катастрофічної ситуації: можна ж оцінити за звичайними оцінками, а тоді, орієнтовно, перевести в рейтинг. Насамперед, я бачу великі позитивні риси цієї системи, оскільки працював з нею в Канаді та Америці. В ній, можливо, більше недоліків для студента, оскільки частина оцінки буде вираховуватися, виходячи з активності на семінарах, відвідування лекцій.

— Пане ректоре, чи розшириться Надзвірна рада Академії найближчим часом?

— Так, є перспективи. Нещодавно новим членом надзірної ради став ЛАЗ.

Він продав нам автобус за надзвичайно низьку, порівняно з сьогоднішньою (21 млн. куп.), ціною. Ми ж купили автобус за 5 млн., до того ж завод нам дав позичку в 3 млн. Є ще кілька представницьких фірм, з якими ведуться переговори щодо їхнього вступу в Надзірну раду. Це, звичайно, дасть нам змогу поліпшити умови навчання та проживання студентів.

— Кошти для нашого вузу надходять, як правило, з державного бюджету?

— Вони надходять з кількох джерел. Перше джерело — це, справді, державний бюджет. Але це не покриває всіх наших витрат. Друге джерело — ті кошти, які йдуть від Надзірної ради. Третє джерело — це пожертви окремих осіб. І, нарешті, четверте джерело — власні гроші. Ми вже почали заробляти хоч поки що маленькі кошти, проте, думаю, що за якихось півроку ми створимо кілька більш-менш потужних виробництв, що даватимуть гроші для навчального процесу.

— Одного разу Ви говорили, що у Вас є непогані плани розширення факультету суспільних наук, навіть його розподілу. Не могли б Ви дещо конкретизувати їх?

— Йдеться про створення на базі спеціальності політологія та державне управління юридичного факультету. Робота над цим ведеться, поки що теоретичного, концептуального характеру. Ми дістали грант разом з Українською правничою фундацією і вже з квітня-травня цього року розпочнеться підготовка викладачів для цього факультету. Прийдуть зарубіжні професори, що читатимуть ім лекції.

— І коли буде створено такий факультет?

— Через два з половиною роки. Це

досить тривалий процес: треба мати бібліотеку, кваліфіковані кадри.

— Чи є для Вас проблемою нерівноцінна міграція студентів по факультетах?

— Так. Ми не змогли запобігти їй, хоча цього можна було досягти просто. Треба лише зробити вступ до університету, як це роблять у всьому світі. Там не вступають на окремі факультети, а в університет загалом. А вже далі починається вибір курсів. Проте усвідомити цю відмінність дуже важко. І не лише студентам, а й професурі. Тому в нас і був цей розподіл на факультети. Щодо міграції, то ми з самого початку обіцяли їй можливість. Зараз, після першого семестру, є кілька заяв. Ми їх, очевидно, задовольнимо. Загалом же, я не бачу в цьому нічого страшного. Проблеми є для нас, оскільки це впливає на завантаженість професорів, кількість груп. А ж за те, щоб люди експериментували. Через рік-півтора почнуться зворотні процеси: з факультету, на який зараз всі в основному йдуть, підуть на інший, бо там є потенційно сильні сторони, які поки що не виявляються.

— На нашу думку, щоб студенти не йшли з певної спеціалізації, потрібно запросити на перший рік доброго викладача.

— Так, але це — вже друге, бо спочатку його треба знайти. Ці проблеми ми намагаємося вирішувати, але не все це так просто.

— І останнє запитання: щоб Ви могли побажати нашому студентському журналові?

— Як колишній журналіст, насамперед, об'єктивності та незалежної позиції.

— Дякуємо, пане ректоре, за приємну розмову.

З інтерв'ю взяли

А. ЛЮБИЧ

М. ЧУГАЄВСЬКИЙ

Коли я не зміг одержати жодного заліку під час першої ж сесії в УКМА, я збагнув, що сталося щось неперевершене. Щось незбагненне, велетенське і неосяжне. Наче гора, або навіть якась скеля впала в мене з літчи прямо за пазуху... „Че ж треба таке! Ну це ж прямо ще такого не було!“ І дійсно, такого ще навіть зі мною не траплялось.

Треба сказати, що яйдосі ходив би із цим кам'яним тягарем запазузою, видаючи себе за людину-глибу, як би після третьої чарки не почав би міркувати так: „я не зміг скасти заліки, бо не був донихдопущений, бо не набрав для цього досить балів, бо не ходив на заняття. Все точно так і є“. Потім у мене в голові пішли питання. І почасті відповіді теж. Ось вони:

„Як це — виставляти бали за відвідування занять?“

„Ну вже бісизням, аленавіщо?“

— Для рейтингу

СУСмолюдіє. До його лав часом вступають першокурсники, і тоді обличчя лідерів, що визволяли Україну від комунак, світяться радістю: СУС не загине, СУСу жити, якщо не в віках, то хоча б у серцях його членів. СУС був. СУС є. СУС буде, щонайменше до наступного з'їзду.

Але не зважаючи на це час іде. І СУС собі зібрався на III з'їзд, на якому цілком задовільнився своєю попередньою роботою, обравши нове керівництво. Старе жпрвело прекрасну паралель: між українськими студентами, крутивцями-шестидесятниками, китайськими студентами і, звичайно, з СУСом. А втім, тут напрошується єдиний висновок: китайські студенти переможуть комунізм, а українські студенти виженуть Верховну Раду.

Ви думаєте, що СУС — це тільки політика. Будь-який

ЛУПАЙТЕ СЮ СКАЛУ

„Якого рейтингу?“

„А навіщо ж нам цей рейтинг?“

А от тут, як тепер пам'ятаю, моя крайня права звинувати дала таку відповідь:

Мета, загалом, дуже благородна - показати усім, хто тут найрозумніший, просто розумний, трохи придуркуватий, а хто й геть байдужий, бездара і кретин. Річ у тім, шояй так знаю, шояє натуральний дегенерат, але чомусь здається, що з боку учбової частини виставляти на показ оці мої розумові вади трішки не непедагогічно, ба навіть не етично. Це все одно, що тикати на вулиці пальцем у перехожого дауна, при цьому голосно гигаюючи. Якось не по-європейськи.

Ні, думаю, їх треба давити силою думки. Інтелектом цих

паразитів чавити. І якщо вже я завдяки їм опинився в ролі вільного каменяря, то буду чесно ковбасити їх їхньою ж зброєю. А задля цього пропоную нижче рейтингову систему оцінки наших викладачів, „бо нам призначено скалу сестю

1. Сумісність іміджу викладача із наукою, що він репрезентує.
2. Здатність контролювати вираз свого обличчя під час семінарських виступів студентів.
3. Вміння не зачаровуватися звуками свого голосу (комплекс Піццерона).
4. Волюнтіаризм мистецтвом узгоджувати те, що викладається із тим, що викладач думає насправді з цього приводу.
5. Приблизний відсоток застосування вдалих жестів та „тілєрухів“ під час викладання матеріалу.
6. Доречність присутності викладача на його лекції (семінарі).
7. Доречність присутності студентів на лекції цього викладача.
8. Наявність інстинкту самозбереження у педагога.
9. Природна чемність і лагідність (комплекс Лазаря Кагановича).
10. Надприродні якості (розум, честь та совість).

Gaudeamus igitur?

Хочемо представити вам СУС. СУС - союз українського студентства - за твердженнями самих сусівців є найбільшою студентською організацією України і налічує приблизно 10000 членів. СУС пережив голодування, шоправда перше не оформившись, а друге - погодившись із УСЕ. СУС відбув 3 з'їзди, дожив до незалежності і відійшов до нових часів, так і не розгавившись.

місячний СУСівець вам скаже: „Ні“. Бо СУС — це шей економіка. Наприклад, СУС підтримує „збереження важкого машинобудування як конкурентноздатної галузі виробництва“. СУС - це також проблеми студентства.

А втім основною метою СУСу є „побудова самостійної соборної Української держави“. Бог впоміч, СУСівці.

Отож, ви самі розумієте: СУС не коників ліпить, а ділом

займається.

Але часом, коли згадуєш про СУС, постає питання: а чи потрібен він взагалі?

Адже цілком ясно, що студентського Руху на Україні як такого нема, а ті, що називаються студентськими організаціями, навряд чи створюють враження чогось масштабного. І СУС займається чим завгодно, тільки не проблемами студентства. І навіть ті добрі починання, що іноді й

зустрічаються (як, скажімо, студентське самоврядування), гинуть з-за війни з профспілками, чи то із-за самих студентів, що попри свою молодість, мають велику апатію до всього, що стосується їхнього навчання. І може СУСу в своїй програмовій декларації треба було б викинути той пункт про побудову „самостійної та соборної“, бо це не під силу не одній окремо взятій організації, а записати, що метою є сприяння у розвитку вищої школи, бо саме через бажання студентів можливе поліпшення умов та перехід українських ВУЗів на західну систему навчання. На жаль, СУС займається лише своїми внутрішніми справами і спокійнісенько собі хитається між своїх двох берегів: великої політики та соціального становлення.

Нові часи, нові люди. Прийшло нове керівництво, може й СУС буде новий?

Ви довго думали чи вступати до Києво-Могилянської Академії. Дуже довго. Зважували усі „за“ і „проти“, вагалися. В решті решт вирішили, що втрачати вам, власне, нема чого, гірше не буде. Захотілося чогось нового. Словом, вам запропонували увійти в історію, і ви туди пішли.

Як тільки ви вперше переступите поріг, зрозумієте, що це незвичайний учбовий заклад. Тут усе не як у людей, інакше. От, скажімо, подаєте документи, а вам кажуть що потрібні рекомендації

від членів братства. Де їх узяти? Берете батьків, знайомих, платите за них якісь гроші, їх приймають до братства, і вони дають вам рекомендації. Розумієте? Ні? Пояснюю ще

раз. Ідете в те місце, де знаєте якомога більше людей, заходите до кнайпи, зустрічаєте там знайомого і кажете: „Костік, давай з'їздим на Юдділ, справа є“. Приводите його в приймальню комісію, даєте п'ятдесятку, Костік розписується у відомості, у вашій рекомендації, і ви, задоволені один одним, ідете в „Бахус“ святкувати цю радісну подію.

Приходите на тестування. Це такий собі письмовий екзамен. Відповідаєте на питання на які мала б знати відповідь будь-яка інтелегентна людина (особливо та яка вирішила до того ж стати культурологом або політологом) - в якому році норманці захопили Британію, що таке банджо тощо, і вас допускають до співбесіди. Я несподівано для себе виявився настільки розумним, так геніально відповів на запитання, що був

зарахований без співбесіди. Тому не знаю що це таке.

Починаєте вчитись. Буквально з першого дня дізнаєтесь про цілу купу приємних речей. Виявляється, ви студент абсолютно нового і найдемократичнішого вузу (власиво, нас тут називають студентами, але видають студентський, а не студейський квиток), викладають найкращі викладачі з українських і західних університетів предмети, які ви вивчатимете, можна буде вибирати самому, і взагалі, ви - цвіт нації. Не знаю як ви, але я був цим дуже втішений. Навіть пообіцяв собі, що буду вчитись самовіддано. Почав. Виявляється, це не так і складно. Вам намагається вкласти в голову найрізноманітніші знання. Але потрошку. За якихось два місяці ви благополучно сплановуєте історію стародавнього світу, античну літературу, перші початки культури і починаєте за простою орієнтуватися в квітківській казуїстиці.

От про що ще конче потрібно сказати, так це про вивчення іноземної мови. Ви, нормальний учень нормальної застійної школи, шовчили? Вчили про Soviet Union, який threatens no one and doesn't seek military superiority. Тільки тут ви розумієте, якими дурнинами

НАМ ЗАПРОПОНУВАЛИ УВІЙТИ В ІСТОРІЮ. МИ ТУДИ ПІШЛИ.

займались. В Академії на уроках англійської вам розкажуть скільки в Америці п'яних водіїв у вихідні дні, які вигоди є на каліфорнійських пляжах, і багато інших цікавих і корисних речей. Відчуваєте себе справжнім західним студентом. Це відчуття посилюється, коли викладач - американець запросить вас і всю групу випити з приводу перемоги у президентських виборах Клінтона. Вам більше подобається Буш? Вам байдуже? Нічого, випивка від цього гіршою не стає.

Єдине, що псує атмосферу студентської неприкаяності, це викладачі. Мало того, що вони добрі спеціалісти і прекрасні вчителі (здебільшого), вони до того ще й симпатичні люди. Найжахливіше те, що вони вірять в нас, вірять у те, що ми, попри наш тендітний вік і всі перепони, справді потрохи щось зробили для України. Особисто мені стає ніяково за те, що я такий бовдур...

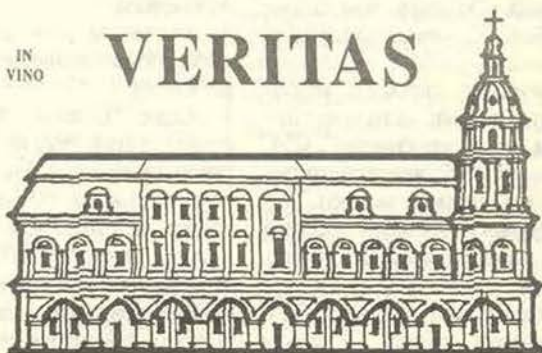
Ну от, ви якимсь робом пережили перший семестр. Починається сесія. Виявляється, ніхто не застрахований від несподіванок. Оцінюють вас, просто кажучи, по стобальній

Гаудеамус ігітур
ювенес дум су-у-мус...
(картинка, з'являється, крадена)

IN
VINO

VERITAS

системі. В оцінку входить, виявляється, і те, як часто ви відвідували Академію, чи працювали самостійно, чи відповідали на семінарах тощо. Ну, як оцінність самостійну роботу - відповісти важко. А от до відвідування слід ставитись серйозно, бо якщо у вас почалась весна або якщо ви, не дай Бог, захворіли, відмінником не будете. Коли ви не склали залік з англійської, можете пішити себетим, що його не одержали люди, які набагато краще знають цю мову. Виглядає це так: людина, яка працювала перекладачем, скажімо, поселилася в готель делегацію українських працівників мистецтва де-небудь на Тайвані, не допущена до заліку, бо не ходила на пари, на яких розповідають (англійською мовою), як замовити місце в готелі.

Якщо ви пам'ятаєте, до чого я веду, вам стає ну зовсім легко вчитися в Академії. Ну що ще про Академію? Можливо, вас цікавить, якою мовою розмовляє цвіт нації, чи п'є він горілку? Виявляється, що цвіт нації неоднорідний. Загалом, важко щось сказати про університет, де за однією партою сидить шістнадцятирічна дівчинка-медалістка, що ще толком не знає, чого вона хоче, і дядьковіком за тридцять, який вже не знає, чого він хоче. Розмовляєть здебільшого російською. Але можливі варіанти. Якщо з вами вітаються приблизно так: „Хай! Хауаю?“ - то це „молодое поколение“, яке обирає Pepsi та Motley Crue. Якщо вам скажуть „Привет. Рад тебя видеть“, то це старше покоління. Воно п'є „водку“ та пиво. Якщо ж скажуть „Честь“, то це ті люди, з якими можна випити

горілки або кавки. Буває й так, що не відразу зрозумієш, чого від тебе хочуть. Такі люди мають вигляд молодих фізиків або однових адептів рок-н-ролу. Такі люди п'ють портвейн. Одним словом, ви знайдете з ким поспілкуватись і чим зайнятись. Якщо вирішите піти в історію.

Можливо, далі буде.

Ми сподіваємось, що ви, шановні читачі, будете надсилати нам інформацію про вузи, в яких ви навчаєтесь. Цікаво було б дізнатись більше не тільки про київські та українські вузи, а й про закордонні університети. Пишіть до нас.

МІЖ ІНШИМ

З 26 вересня по 2 жовтня 1992 року у Києві працював Другий конгрес молоді споріднених міст. У його роботі взяла участь делегація міст-

нерідко відбиралися за їх лояльністю до пануючого політичного режиму, а не за власними якостями й перспективністю для моло-

МОЛОДІЖНИЙ ОБМІН: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

побратимів Києва з Тулузи (Франція), Оденсе (Данія), Тампере (Фінляндія), Міонхана (ФРН), Единбурга (Шотландія), Уханя (Китай), Мальме (Швеція).

Центральним питанням була проблема й перспективи молодіжного обміну.

За часів попередньої системи молодіжний обмін відбувався в рамках державних структур (комсомолу, профспілок, спортивних та культурних установ). Така державна підтримка повністю знімала питання фінансування, але, з іншого боку, суттєво звужувала можливості й дієвість молодіжних обмінів. Справа в тому, що кандидати

діжного співробітництва.

Сьогодні ситуація докорінно змінилася: зникли політичні перешкоди для спілкування. Але на перший план вийшла проблема фінансування спільних програм. Причини катастрофічного становища в цій сфері: а) загальне скорочення соціальних програм (в тому числі й по молодіжній проблематиці); б) неперспективність сфери молодіжних обмінів з точки зору приватного бізнесу по причині невисокого, а то й нульового прибутку.

Ці та інші проблеми були розглянуті на Конгресі молоді. Запропоновано декілька

перспективних напрямків.

I. Молодіжний туризм (наліва-комерційні обміни):

а) відповідальна сторона: студентські туристичні фірми, молодіжні спілки, культурологічні, політичні, релігійні, спортивні організації;

б) туристичні групи: 5-10 чоловік;

в) оплата: діє принцип взаємного погашення витрат сторін по програмам прийому.

Туристична група за власні кошти оплачує дорогу і деякі пункти програми прийому;

г) програми прийому:

- суто туристичні (курорти Криму, Західна Україна);
- активний туризм (альпіністські маршрути в Карпатах та Криму);
- тематичні (ознайомлювальні програми культурологічного, релігійного характеру).

II. Студентські обміни:

а) трудові табори (надається можливість працювати на сезонні роботи);

б) міжуніверситетські обміни:

- окремими спеціалістами;
- навчальними групами (вивчення мов, природничих наук).

Джерелами фінансування є:

- муніципальні кошти під реалізацію молодіжних програм;
- університетські субсидії;
- прибуток від діяльності студентських підприємств.

Таким чином, проблема фінансування молодіжних обмінів сьогодні може бути вирішена на безвалютній основі, шляхом створення студентських літніх таборів та в межах програм міжуніверситетського співробітництва.

В.МІШАКОВ.

Від редакції:
звучить такий
красиво. Цікаво
тільки, як же воно
буде виглядати
насправді і хто тим
усім займатиметься...

- Окей! - сказав Віктор, студент одного з найпрестижніших факультетів Київського університету. - Тільки домовляємось так: перше - ти не вказуєш відомостей, які могли б розкрити мою особистість, і друге - все, що я тобі розповім, ти надрукуєш у вигляді фактів, інформації без будь-яких аналітичних роздумів. Я теж маю деякий, нехай і невеликий, стаж роботи в одній газеті і знаю, як ці „аналітичні роздуми“ журналіста можуть цілком деформувати інформацію, привести до неправильного розуміння її читачем. Ти наводиш голі факти, а читач нехай вже сам розмірковує. Домовились?

Добре. Я, як людина, що теж не любить, коли нав'язується точка зору (не має значення яка), відразу погоджуюсь. Віктор, назвемо його так, наливає в піали запашного чаю, і ми, сидючи у комфортабельних кріслах один проти одного, починаємо розмову. Вірніше, він розповідає, а я уважно слухаю, записую на диктофон та інколи встромляю у розповідь, безсоромно його перебиваючи, деякі запитання.

Шіснадцять років тому так сталося, що Віктор залишився вдів із батьком. Було йому тоді сім років. Звичайно, спочатку приїшлося важкувато. Багато плакав за мамкою, майже три роки зовсім не сміявся. Можливо, саме внаслідок цього Віктор замкнувся в собі, можливо саме тому в нього не було друзів.

„Мої друзі - це батько і книги, які я почав читати дуже рано - в 4 роки. Я шукав собі друзів і серед однолітків, але біда моя в тому, що я шукав їх „за образом і подобою“ моїх справжніх друзів - улюблених книжкових героїв. Як розумієш, я

залишився без друзів - я їх не знайшов. До речі, саме тому мені важко знайти і дівчину, яка стала б моєю назавжди“.

Але нічого жальшого не сталося: Віктор мав одного великого друга - батька, і багато друзів, розміром - поменше - книги. Він задоволений і вважає, що різні байки щодо неможливості самого життя без друзів (живих?) - дурниці.

В школу Віктор пішов добре підготовленим: батько навчив читати, вирішувати нескладні задачки, співати, навіть складати вірші. Крім того, Віктор знав безліч серйозних, „дорослих“ віршів напам'ять.

Навчатись було легко, а коли Віктор наприкінці першого року навчання отримав другий розряд з п'ятих, батько вважав, що майбутнє сина вирішене. Та в другому класі Віктор добровільно пішов до музичної школи, де сім років віддав опануванню гри на скрипці. Спорт не покинув - грав у шахи в різних турнірах, потім почав шукати себе в інших видах спорту: баскетбол, фехтування, легка атлетика, футбол, дзю-до. А прийшовши до секції боксу зрозумів - це те, що треба. Тренувався самовіддано, за

чотири роки став чемпіоном клубу, міста, області. Тут підтюпцем прибігла перебудова і в його невеличкому місті відкрилась екзотична секція - ушу. Вміти бити крім рук ще й ногами надихало Віктора значно більше, ніж бокс. Тепер він тренувався по п'ять годин на день. „У мене було цікаве життя, хоч я був і один“, - вважає Віктор.

Закінчивши заочні курси стенографії, він почав вивчати на курсах англійську і на закінчення школи цілком пристойно нею спілкувався. Крім того, з п'ятого класу почав писати оповідання (пише їх і зараз), багато з них були надруковані спочатку в дитячих, а потім і в молодіжних газетах і журналах. Віктор навіть приймав участь у кількох зльотах молодих авторів України.

І от нарешті - випуск. Постало питання, куди піти вчитись далі. „Вчитись“ - це стало нав'язливим ідеєю для Віктора: перечитавши близько двох тисяч книг, які були у них з батьком вдома, він почав носити їх десятками з бібліотек, ковтаючи одну за одною.

„Я не люблю висловлюватись зарозуміло, і не люблю людей із вигадливим, хамерною мовою, які замість того, щоб сказати „Дайте, будь ласка, сірники“, говорять: „Чи не будете Ви, милостивий пане, настільки люб'язні, щоб, чемно відкликаючись на моє відволікаюче Вас від справ питання, дати мені ті чудові сірники, які лежать у кишені Вашого гарного костюму?“ Вони думають, що таке бальзаківське багатослів'я вказує на їх інтелігентність та культурність, хоча воно вказує зовсім на протилежне - на тулість. Бо діяти невідповідно до ситуації - це тулість“.

Коротше кажучи, успішно склавши іспити, Віктор став студентом одного з найпрестижніших факультетів Київського університету. Батько на той час вже був пенсіонером, але продовжував працювати, відсилаючи по 100 карбованців на місяць синаві.

„Я отримував стипендію - 50 карбованців, батько теж допомагав - можна було жити не тільки їсти, а й купувати книжки. До „ганчір'я“ я ставлюсь нейтрально: є зайві гроші - куплю, немає - можу походити і в старому. Моє правило - модне лише те, що подобається мені, а не те, що визначає за мене хтось інший“.

„Жив“ Віктор у трьох місяцях в університеті на заняттях, у спортивному залі на тренуваннях з карате (підходящої школи упу для себе так в Києві і не знайшов) та в бібліотеці за самоосвітою. В гуртожитку лише ночував, та й то - приходив пізно, прокидався рано. Такий розклад йому цілком подобався.

„Я займався улюбленою справою. Мені було добре. Через рік я принципово відмовився від грошової допомоги батька-пенсіонера і став жити лише на стипендію“.

Іти кудись працювати Віктор бажання не мав - він мав велике бажання вчитись. Радянським університетом, купуючи на стипендію знову ж таки книжки.

Я запитав Віктора, чому він не пішов працювати хоча б нічним сторожем.

„Розумієш, я ніколи не буду віддавати свої сили тій роботі, яка мені нецікава. Називайце як хочеш: ласо, недоумкуватістю, мені все одно. Це - одне з моїх правил. Таке життя мені подобалося“.

Але потім, як здурили, стали стрибати ціни. Серйозно займатись лише навчанням було все важче.

„Я не розумію одного: чому не можуть повністю забезпечити

здібних студентів, щоб вони не сушили собі голову, як би зекономити гроші, щоб вистачило до наступної стипендії“.

Коли до секції карате, де тренувався Віктор, прийшли якісь чужі люди в костюмах, із інтелігентними обличчями та вишуканими манерами, і запропонували досить вигідну і неважку роботу (те, що згодом назвали рекетом), Віктор спочатку відмовився. Він все ще сподівався на те, що держава згадає про інтелігенцію, майбутнє України, і створить належні умови для навчання...

Приймав їжу тепер раз на день, але від своїх уподобань не відмовився - „На вулицях, в підземних переходах ставало все більше жебраків. Мені боляче на них дивитися, і коли я проходжу повз них, я завжди покидаю якусь „копійку““.

Життя його змінилось раптово. Йшов дощ. Рігуючись від крапель, перехожі забігали до крамниць, кінотеатрів, спускались до переходів. Віктор також спустився до переходу. Проїшлось, подивився як працюють художники, як спекулюють книжками на розкладах „ситі жолоби“ (вираз Віктора), і раптом побачив стареньку бабусю...

„Обличчя в неї було зморшене, як печене яблуко, руки світлились,

НОВЕ ПОКОЛІННЯ ВИБИРАЄ або В ІМ'Я СПРАВЕДЛИВОСТІ

мов прозорі. А на шії - папірець на мотузці зі словами „Люди, допоможіть! Я хочу їсти“. Мене це розлютило: поруч із спекулянтами, що торгують, та гуманітарною допомогою - ота нещасна бабуся. На носовичку, що лежав на асфальті, було всього п'ять карбованців. Я, взагалі-то, людина різка, як у словах, думках, так і в діях, і якби тоді у мене був автомат, чоловік на п'ятнадцять трупів-комерсантів стало б менше“.

В наступні дні Віктор сам відшукав чужих людей із вишуканими манерами і запропонував свої послуги. Але з однією умовою: „працювати“ він буде по виклику, щоб залишався час на навчання.

„Просиджувати в кафе, продавати та пропонувати гроші - то не моя справа. Я приїхав, „зробив“ свою справу і поїхав до бібліотеки. Здається цинічно, так? Але я вважаю, що краще відбирати гроші у спекулянтів, тобто, вибач, бізнесменів, ніж стати тим самим спекулянтом і відбирати гроші у простих людей“.

Зараз Віктор знімає двокімнатну квартиру, яка переповнена книжками так, що схожа на філіал якоїсь бібліотеки. Гроші... Половину грошей він відсилає батькові, подаючи їх, як чесно зароблені в малому підприємстві, частину роздає жебракам та дійсно злидарюючим студентам (не в борг, просто, на завжди), частину залишає собі на витрати, а частину відкладає

на рахунок у банку. Ця остання частина має стати фінансовою базою майбутнього Руху Опору.

„Опору корумпованим структурам влади, опору злочинності та мафії, опору всьому тому, що протидіє ідеї справедливості. Виросли у сильну, згуртовану організацію ми змінимо Україну - наша країна стане дійсно новою та дійсно незалежною. Зараз справедливість сплюснута - це знають всі. Але зміни положення у найближчі роки ми не зможемо: не вистачить знань, досвіду, фінансів, послідовників. Можу сказати лише одне - за нами майбутнє. Поки що нас тільки 25 чоловік, але я сподіваюсь і вірю, що кількість буде невпинно зростати - люди відчують: все те, що твориться навколо - нам чуже. Ми не маємо поки статуту, чіткої програми, навіть назви, але у нас є головне - ідея. І ця ідея - справедливість. Знаєш, є у Бориса Олійника вірш, який можна навіть прийняти за маніфест:

З народом заграють не треба,
Він добре бачить з-під брови:
І що ви корчите із себе,
І хто єсте насправді ви.

Народ не візьмеш на макуку,
Він задала розрізність чин:
І хто є син його по духу,
І хто по духу - сучий син.

Ми випили по філіжанці кави; Віктор вибачився: час їхати на тренування, потім - в бібліотеку, а вночі він пише. Шо - роман чи повість - не знаю, але Віктор обіцяє, що твір вийде серйозним, про наше сьогодні, про молодість. Він вважає, що сучасна молодість - це загублене покоління. В чомусь я з ним згоден. І, як ми і домовились, коментувати нічого не буду. Віддимувавши для себе коментарі - то вже ваша справа, пишущі читачі.

Скажу лише одне: те, що зараз відбувається навколо дійсно нам чуже.

Василь КУЧЕРЕНКО

ХОЧ ХТОСЬ МОЛИТЬСЯ ЗА БІДНИХ СТУДЕНТІВ!

- Драс-туй-те, - з відчутним корейським акцентом відгукнулися з-за обшарпаних дверей студентського гуртожитку.

Перед очі з'явилися дві симпатичні жіночки - Петра і Грейс. Кожна тримає в руках Біблію. Кожна усвідомила, що мовний бар'єр - зовсім не найбільший на шляху до серця українського студента. Спробуймо переконати нас у християнських чеснотах, коли ніхто не певен у завтрашньому дні!

Загалом їх п'ятеро, корейських місіонерів, членів всесвітньої місії UBF (університетського біблійного братства), яке знайшло собі притулок у Києві. Невідомо, яка сила рухає цими людьми, коли кидає їх з рідної домівки в Київ, Ригу, Санкт-Петербург, Мінськ... Але якась та рухає, це точно. Місіонери по-східному наполегливі, схоже, з таким-же запалом вони подалися б і на Північний полюс, майже

фанатичні в досягненні мети. Коли якась із студентських душ нарешті розтане та привлучиться до Святого вчення, в наступному календарі місіонерської общини з'являється нове ім'я, виведене акуратним почерком. Новоспеченого брата чи сестру це майже ні до чого не зобов'язує, окрім щонеділі відвідувати обідні, співати християнські гімни і слухати проповіді пастира Петра Кіма.

Петро Кім, ватажок київської місії, певний, що шлях життєвий намалював йому Бог. Господь допоміг закінчити Сеульський університет, а тепер підтримує в навчанні в аспірантурі столичного університету. Це попри регулярні збори на 15-20 чоловік, які пастир Кім розпочинає з молитви за майбутнє України та її студентів (добре, що хоч хтось за нас молиться). Певне, Бог таки любить Петра Кіма, бо допомагає йому також виховувати симпатичного сина з біблійським ім'ям Йосип.

ДЕМОКРАТИЧНІЙ УКРАЇНІ - ДЕМОКРАТИЧНУ ПРЕСУ

Газета „ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНА" відсвяткувала сімдесятип'ятирічний ювілей. Це солідна дата. Подумайте лише: „ДУ" - не який-небудь „басейн листок", а найстаріша газета в Україні. Щоправда, не завжди вона була демократичною і не завжди Україною. Спочатку це був „КОМУНІСТ", потім - „КОМУНІСТ", „РАДЯНЬСЬКА УКРАЇНА", і, в реліш реліш, „ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНА". Отакі метаморфози.

„ДУ" всі сімдесят п'ять років

стояла як скеля. Виходила за будь-яких умов. Навіть війна не змогла зупинити виходу газети. Єдина перешкода, через яку не змогла так відразу перескочити „ДУ" - це ГКЧП. Точніше все те, що почалося після його розгрому. До редакції прийшли і строго спитали: хто тут сидить, що робить і на кого працює. Але слов'яни - всіди слов'яни (особливо ті, яких виховав Союзський Союз). Якраз тоді „РАДЯНЬСЬКА УКРАЇНА" зробилась „ДЕМОКРАТИЧНОЮ", посіла цен-

Наріжний камінь місіонерського життя - Біблія.

Українська столиця наповнюється проповідниками різної філософської орієнтації та походження. Причайлася комуністична ідеологія - і зарубіжні пастирі враз відчули вакуум, простір для поширення їхнього впливу.

Можливо, воно й не погано: ніхто нікого не силує. Тим більше, університетські біблійні товариства діють в 56 країнах світу. А місіонери з UBF щороку збираються на всесвітню конференцію. Цього разу вона відбулася в Підмосков'ї, куди й київська делегація навідалася.

...Наші гуртожитки тепер нагадують Мекку. То одні проповідники з'являються - до церкви Божої кличуть. То інші на порозі - агітують підтримати мітинг або страйк. Ми ж не проти, - ласки гостинні, всім раді. Тільки б приходили до нас із ширим серцем, щоб спізнати того раю - хоч економічного, хоч політичного, хоч духовного.

Віктор КОЗОРИЗ.

тристські позиції і почала виходити тричі на тиждень, щоб не мозолити нікому очі. Правда, є ще деструктивні сили: приміром, якийсь „Промінвестбанк” намагається зробити із милої серцю „ДУ” якийсь „Фінансовий вісник”. Проте в такому віці важко переучуватись. Редакція відмовляється. Напевне, на центристських позиціях легше.

Своє сімдесяті'ятиліття „ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНА” зустріла з купом невиразно сформульованих планів і дванадцятьма(!) ящиками горілки. Очевидно, є ще порох у порохівників. Від себе можемо лише сказати „Многая літа!”.

П'ЄТЕ ПІВО - ОНО ВКУСНО І НА ЦВЕТ КРАСИВО

Нещодавно відбулися збори Партії любителів пива. Любителі зійшлися докупити, попили пивка, вирішили деякі організаційні моменти і звернулись до громадськості.

У зверненні було відзначено, що про діяльність партії не треба судити тільки за назвою. Головне - ідея. А полягає вона в тому, що партійні пивомани боротимуться за високий рівень життя в Україні. Як боротимуться - сформульовано децю туманно.

Сподіваємось, вищезгадані любителі пива свідомі того, що наявність якісного і дешевого пива в крамницях далекі не свідчить про високий життєвий рівень. Сподіваємось також, що вельмишановні панове погодяться з думкою, що підняття бойового духу та віри у прекрасне майбутнє найрухомішої ланки суспільства - студентів - найтісніше пов'язано із питанням постачання дешевого портвейну до студентських їдалень. Всього.

ЦИГАРКИ „ЧОРНА СМЕРТЬ” - СМАЛТЬ НА ЗДОРОВ'Я!

Протягом десятиліть медики попереджали нас про те, що паління - це повільна смерть. І от сама смерть неначе ожила у назві американських сигарет нової марки.

У роздрібній торгівлі США (та вже подекуди й у нас) почали з'являтися пачки, прикрашені черепом та написами „DEATH” або „BLACK DEATH”.

Їх ціна приблизно така сама, як „MARLBORO” і „WINSTON”: вони по-своєму запавні (так само, як і любі інші сигарети), мають нормальну довжину (85мм) і своєрідний колір пачки (зрозуміло, чорний).

„Ідея проста: вся правда про паління повинна бути винесена у заголовок, - каже Чарльз Саутвуд, президент фірми Death Tobacco. - Право на смаління ні в кого не відбереш, але налякати курців ми повинні неодмінно”.

Торгувати „Смертю” пан

Саутвуд, підприємець широкого профілю, який і сам палить (щоправда, епізодично), почав з перших місяців 1993 року. „У всьому цьому є щось психотренічне, - говорить Скотт Баллін, президент Американської асоціації по боротьбі із серцевими захворюваннями. - Легковажний підхід до вирішення проблем, пов'язаних із палінням, принижує їх значення. Цигарки і досі липаються головною причиною захворювань та смертей наших людей, так що жарти тут недоречні”.

Між тим Саутвуд, з одного боку, впевнений у тому, що зможе вбити в голову молоді стійку огиду до „Смерті”, з другої - відмічає: „але ж людської природи не змінити”. На його думку, „DEATH” увійде до історії як перша марка сигарет, що „безпосередньо поінформувала курців про шкідливість паління”.

програма, міфологія, творчість апологетів тощо) (бажано);
внести свій внесок у Відродження.
Редакція „Колеса” люб'язно погодилася надати можливість товариству використувати сторінки журналу з метою розгортання доктрини „Відра” і його популяризаторської діяльності. Висловлюємо їй подяку (бігме, файний журнал).

ВІДРО

Шановні читачі та слухачі (якщо журнал читається вголос) „Колеса”! Журнал „Колесо” з приємністю повідомляє про заснування нового товариства „Відро” культурологічного спрямування,

„Відро” займатиметься виключно проблемами Відродження, а також про появу нової мистецької течії при ньому. Чи буде дотримуватися новостворене товариство традицій „Просвіти”? Наголошуємо, що організація дотримуватиметься традицій Відродження, проте в супереччі „Просвіти” чи „Європа” займає середню позицію (ні те ні се), отож просвіти і європейовувати (ненав'язливо) буде.

Чи зможе будь-хто будь-коли стати членом „Відра”? Повідомляємо, що бажачі (а також небажачі, але достойні) ставатимуть членами течії чи товариства лише на конкурсній основі в порядку черги. Для вступу необхідно:

- мати заяву або наявність свідчення (не обов'язково);
- ознайомитися з основними положеннями „Відра” (доктриною,

стосувати сторінки журналу з метою розгортання доктрини „Відра” і його популяризаторської діяльності. Висловлюємо їй подяку (бігме, файний журнал).

НАУКОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ „ВІДРА”

Том 1

Що первинне: відро чи відродження? „Відродження” походить від слова „відро” чи навіть „лідро” - це скорочено „Відродження” (або пестлива назва дитини ж)? Наша школа вважає, що обидва напрями розвитку думки мають право на існування. Як у випадку з куркосо та яйцем ми маємо справу з дискримінацією півня, так і тут не вистачає маленької деталі - того, хто (чи що) має відроджуватися (це див. воскресати). А де ж його (того, хто воскресає) брати, як не в могилі? Отже ми дійшли логічного висновку, що саме Києво-Могилянська Академія

уможливило процес зв'язку між відром і відродженням.

Том 2

Зазираючи до підручників з історії, ми швидко переконаємося, що некрофілія - хвороба інтернаціональна (а не українська, як вважають деякі націоналісти). Відроджували в основному або античність (ренесанс, класицизм...) або традиції історичної батьківщини (слов'янське відродження). З античністю у нас якось не склалося („Енеїда” І. Котляревського була, мабуть, останнєго спроба великого масштабу) такого гатунку, а щодо другого, то Україна, як відомо, „де не змерла”, тому відроджувати її якось недоречно. Пошук об'єкту відродження ускладнюється ще й особливостями нашого феномену - втраченого відродження (за класифікацією І. Маленюка існує три типи українського відродження: розстріляне (20-30-і рр.), задумане (60-і рр.) і втрачене (сучасне). Отже, втрачений не лише об'єкт, а й суб'єкт цього процесу.

Ми не будемо шукати ляфам з відомої французької приказки (це не свіжо і не патрістично), „вчорашній день” з відомої української - теж. Перефразовуючи Шота Руставелі: „те з відра лиш буде литися”, що в відро те було влитє”. Отже, щоб не вихиспнути з обмінками дитини, будемо шукати зародки відродження у кожній краплині, що була влита, летілась і буде литись

у ВІДРО.

ВІДРО - це продовження традицій с/г реманенту (колесо...).

ВІДРО - це вмистити дитяшку, щоб гасити пожежі революцій.

ВІДРО - це гідний посуд для води з „криниці для спраглих”.

Програма-мінімум.

Заснувати самостійний незалежний соборний журнал „Відро”.

Програма-максимум.

1. Запатентувати відро (постійне джерело прибутку для діяльності „Відра”).
2. Налаштувати серійний випуск відер. Кожному громадянину України - відро в руки.
3. Збудувати відпологовий будинок для всіх бажачих відроджувати на плацу Академії.
4. Заснувати відростанцію з використанням місцевих ресурсів.
5. Розташувати буйний відропарк з костями героїв відра (що може повільно й урочисто перерости в пантеон).

Передмінімна програма.

„Відро” збирається знайомити читачів з найцікавішими подіями сучасності і не дуже далекого минулого (кам'яну добу не братимемо, а могили б) (чи нагадувати про них, якщо читач працює ознайомлювачемі тому в курсі). „Відро” планує створити антологію майї фестивалі мистецтва течії, антологію модерної поезії і не тільки це.

В мистецкій творчості сьогодишнього дня можна вирізнити дві течії. Перша течія, ця течія розвагова, значно більш помітна, дещо дезорієнтована - вона крутиться розгублено в середовищі виглянцових мод, плитких поз і вирахованої маніпуляції. Друга течія намагається дещо відхилитися від загальних тенденцій суспільства, не задовольняючись завданням „бути танцювальною оркестрою на кораблі „Титанік“. Мистецтво другої течії пробує відшукати давню затрачений контакт із світом природи, з корінням нашої людськості, та досягнути якоесь понадбудовне історично-суспільне або метафізичне розуміння ситуації, в якій знаходиться людство.

В зоровому мистецтві важко знайти яскраві приклади цієї другої течії на вулицях чи в телепередачах. Їх радше можна побачити в більш віддалених місцях, на горішках чи в малих, мистцями керованих центрах. Часом, їх можна помітити в менших, а деколи і в більших галеріях. Натомість, не всі мистецькі твори надаються до прийняття галерійне середовище.

Існує мистецтво, котре не продукується для ринку, котре не надається для того, щоб його начепити на стіну, чи виставити на продаж публіці. Це мистецтво окреслюється різними назвами

(переважно, вигаданими критиками, бо самі мистці частіше відчувають потребу відмежуватися від критиками прийнятих класифікацій і категорій). „Гелпенінгс“,

„перформанс“ можна прослідити у формах дадаїстів і футуристів 20-х років, а далі в його більш безпосередніх перемісників, таких як нью-йоркський та західно-європейський рух „Флюксус“,

ПЕРФОРМАНС

В мистецкій творчості сьогодишнього дня можна вирізнити дві течії. Перша течія, ця течія розвагова, значно більш помітна, дещо дезорієнтована - вона крутиться розгублено в середовищі виглянцових мод, плитких поз і вирахованої маніпуляції. Друга течія намагається дещо відхилитися від загальних тенденцій суспільства, не задовольняючись завданням „бути танцювальною оркестрою на кораблі „Титанік“.

„концептуальне мистецтво“, „мистецтво землі“, „кінетичне мистецтво“, „мистецтво процесу“, „анвіронмант“, „мистецтво середовища“ та „перформанс“ - це назви, які стосуються до мистецтва останніх років.

Найцікавіше явище сучасного мистецтва, це розвиток різних форм жанру „перформанс“. Термін „перформанс“ в контексті розуміння цього роду мистецтва, було вжито вперше на початку 70-х років. Цей термін

стосується до „інтермедіального“ мистецтва, котре відбувається в часі, є нестатичним, але є базоване на зорових і концепційних підставах. Іншими словами, перформанс вирізняє з традиції зорового мистецтва, а не театрального, музичного, танцювального чи іншого, хоч і вживає й інші засоби постановки.

Походження жанру

„гелпенінгс“, нью-йоркського авангарду 50-х та 60-х років, „мистецтво тіла“, „мистецтво землі“, концептуальний перформанс, „театр вулиці“ та феміністичний рух 70-х років. Можна теж віднайти джерела цього мистецтва в праісторичних шаманських ритуалах. В сучасному перформансі роллю шамана виконує мистецько-виконавець. Різниця в тому, що суспільство не групується

Найяскравіше, можна навіть сказати найплодотивіше, відродження проявляється у мистецтві, тож доречно буде звідси розпочати пошуки. Застосуємо у дослідженні порівняльний метод: у них - у нас, у нас - у них. В цьому номері - у них (за бугром) - перформанс як відродження первісних форм мистецтва. (Читайте!)

довкола сучасного мистця для задоволення своїх релігійних чи духовних потреб

Мистецтво перформансу позначається різноманітністю та парадоксом. В класичних видах перформансу нерідко знаходяться гри зі сподіваннями публіки чи з самою дефініцією мистецтва, ставлення мистця в ситуації небезпеки, застосування жестів, які в даному суспільстві є табу, та засоби шоку, відрази й загальної наруги. Наприклад, Кріс Беден в одному перформансі закрив себе в шкільній шкافی впродовж п'яти днів, а іншим разом у нього стріляли з рушниці. Пол МакКарті в своєму репертуарі вживає сире м'ясо, індустріальне знаряддя, частини розбитих авт, ляльки та напхані тварини, як жарчі, смакування, блювання тощо.

Існує теж перформанс ритуалістичний та „перформанс напруги анвіронмант“. Це акції, виконані в незвичайних, нерідко ізольованих в природі місцях, при допомозі яких мистці намагаються

включити себе та глядачів учасників в процес якогось „альхімічного“ пережиття, чи розвинути якоесь відношення з даним фізичним чи історично-

суспільним оточенням. Такі мистці, як Мері Вет Еделсон, Брюс Лейсей та Джіль Брюс вишукують пустельні печери, руїни чи місця старовинного релігійно-ритуального вжитку, де вони переводять тепер свої приватні ритуали. Інші знову (наприклад, Пітер Кідл, Міріам Шейрон та Джудіт Тодд) влаштовують спектаклі, вживаючи форми популярного театру (наприклад,

паради), як також і старовинних традицій, символів та мітів даної культури чи місцевості.

Є перформанс, який являє собою документацію життя мистця, тобто плете мереживо його автобіографічної розповіді. Є феміністичний перформанс, який вживає матеріали щоденного життя жінки (домашньої праці, чепуриння) або відіграє суспільні відносини у середовищах домінованих чоловіками, щоб таким чином квестіонувати соціалізацію і обумовлення жіночих ролей у суспільстві, міжстатевих стосунків тощо. Є децю молодший рід перформансу, який черпає з обивательської „лоп-культури“, ставить її пародії, а нерідко рівночасно віддає їй честь.

Андріян ІВАХІВ
(журнал „Терміну“, зима 1988. Торонто)

Як у будь-якої поважної течії, у „Відра“ є передтечі. Передтеча необов'язково передбачає майбутній поступ, але він може підготувати ґрунт для нього. Робота попередників „Відра“ - руйнівна, деструктивна і водночас асинізаторська. Вони подібні до могильників, що закопують і втрамбовують, ми ж - подібні до злодіїв, що викопують і крадуть дороговці, а також не хestують живими могильниками - смітниками.

„Відра“ вирішило дати передтечам своїм звання „почесного члена „Відра““. Хто ж до них належить? Безперечно, представники бубабізму (це поняття значно ширше за групу „Бу Ба Бу“) з „Винихом“ як апофеозом течії. В цьому номері ми представимо підскарбія групи „Бу Ба Бу“ О. Ірванця, а також представника групи „Пропала грамота“ Ю. Позаяка, якого, на нашу думку, теж можна зарахувати до цієї течії.

Юрко ПОЗЯК

Стрімкий будьонівський бекіцер!
Гевулт! Вейз мір! Азожен вей!
Тремить денікінський офіцер—
В атаку красний йде єврей!

Луна: „Дісонем авцелухес!“
Вперед! Весь циміс в боротьбі!
Авек, буржуй! У жирний тухес
А їдш шпик вженем тобі!

Повстань, хламейзер! В руки шпугер!
Б'є боренбойм, сурмиць сурма,
Це наш останній комішугер—
Шляху цурік у нас нема!

Моторний козак Шльома Коган
Вганяє кулі у наган:
„В нас буде нахес, як ні в кого!
Хто шлепер був той буде пан!“

Хоч буде грізний комішугер
І цайт уже коней сідлять,
Він має пісень революцен,
Він зара буде їх співать!

Хвацький рубака Ізя-вихрест,
Натхнений руською тоской,
Йому підспівує вихристо:
„Кто был изгой, тот будет гой!“

Приспів
Шолем, шолем, Гуляйполем
Козаки йдуть...

КВАЗІАМОР

Квазіамор прекрасна шлука,
Як солодко хвилює нас
Лоскотна серця псевдомука,
Страшне страждання лиш на час.

Ерзац-кохана! Ти не знаєш,
Як квазі я тебе люблю!
Віддай же все, що ти ще маєш,
Своєму псевдокоролю!

Принцесо! Швидше роздягнися
Принцесо! Швидше на матрац!
Ну, все в порядку — понеслися
Ерзац, ерзац, ерзац, ерзац.

АНГЛІЙСЬКА БАЛАДА

Миднайт. Лиш байдужий мун.
Замок, Ай, самотні кроки.
Лунко б'є холодні клоки
Старовинний пендулум.

Сто століть і сірий стоун...
Хто там?!... Незнайомий гест?!
Ноубоді... Тисне чест,
Коулд віків проходить в боун...

Знаю, скрізь тут ходить дес,
Всі, хто був, пішли вже з нею,
По таємнім, темнім вею
Всі минули й зникли десь.

Ай'м елоун... Й тільки в найті
Я скликаю їх усіх,
Знову чути м'юзик, сміх,
Мову благородних кнайтів!

В їхнім колі й я сміюсь,
Тайми згадую лицарства,
Глорію колишню царства
Й лиш під морнінг скаменусь...

Замовкають звуки струн,
Проскакав зелений дофін,
Час, коли я ляжу в кофін,
Знає тільки пендулум.

ВТЕЧА

Я йшов по Хрещатику,
Сірий, сутулий,
І раптом почув
Несподівану фразу:
„Повітряна куля
До Гонолулу
Відліта в 9.30
З Євбазу”.

Усі свої роки вписався я в стіни,
Я скучно мовчав, я зливався з асфальтом,
Але в голові своїй бачив країну,
Де райські півні співають контральтом.

І от я сьогодні прорву павутину,
Магічно звільнюся від тихого сказу,
Сьогодні я зникну в прекрасну країну,
Розтанувши в небі старого Євбазу.

Я вірив, я знав,
Що настане ця дата –
Із сірого будня
До світлої мрії
Мене понесе
Кольорово-строката
Повітряна куля
Шизофренії.

Олександр ІРВАНЕЦЬ.

ЛЮБИТЬ...

Любить Оклахому! Вночі і в обід.
Як неньку і дедді достоту.
Любить Індіану. Й так само любить
Північну й Південну Дакоту.

Любить Алабаму в загравах пожеж,
Любить її в радощі й біді.
Айову любить. Каліфорнію теж.
І пальми крислаті Флориди.

Дівчино! Хай око твоє голубе,
Та не за фізичні вади,-
Коханий любити не встане тебе,
Коли ти не любиш Невади.

Юначе! Ти мусиш любити стократ
Сильніше, ніж любиш кохану,
Колумбію-округ і Джорджію-штат,
Монтану і Луїзіану.

Любити не зможеш ти штатів других,
Коли ти не любиш по-братськи
Полів Арізони й таких дорогих
Просторів Аляски й Небраски!

Любов що, сильнішу, ніж потяг вульв,
Плекай у душі незникому.
Вірджінію-штат, як Вірджінію Вулф,
Люби!
І люби-Оклахому!..

А завтра знову буде просто день.
Звичайний день під назвою „Останній”
У цьому світі, теж останнім, де й
Ми, разом, одностайні, як у стайні.

Де все востаннє, та ніхто про те
Не інформує - то ніхто й не знає,
Тож не кує, не меле, не мете
І мірок з перехожих не знімає

На те, також останнє, убрання.
Тож, видно, наго підемо в колонах
Тим шляхом, що у небо, навмання,
Лиш з пальмовими гілками в долонях.

ЗЕЛЕНЕ ЄВАНГЕЛІЄ АНТОНІЧА

Колись і Україна спромоглась на своє Євангеліє. І був у неї євангеліст, що прожив 28 років, щоб залишити Євангеліє від Антонича і зійтися із землею наповненою життям.

Народився Антонич 5 жовтня 1909 року в родині священика в селі Новиці на Лемківщині, тепер воно знаходиться на території Польщі. Війна змусила тікати із рідного села родину Антоничів, і лише в 1919 році вони повертаються до Новиці, знову тікаючи, але вже від переслідувань польської жандармерії. З 1928 по 1933 рік Антонич вчиться на філософському факультеті Львівського університету, часто читає свої філологічні студії гуртку українців. У 1931 році виходить перша збірка „Привітання життя”, а в 1933 році виходить з друку книжка „Три перстені”. Після університету Антонич займається виключно літературною працею.

За чотири роки (1933-1937) написав іще три книжки, але тільки одна з них, „Книга лева” була надрукована за життя поета, дві інші: „Зелена Євангелія” та „Ротації” побачили світ лише в 1937 році після смерті поета.

Коли читаєш Антонича, може видатись, що стоїть він осторонь тогочасного літературного процесу, бо вірші його аж надто добрі, аж надто м'які як для першої третини ХХ століття. Як на мене, то його

поезія завершила епоху розстріляного відродження, і сформувала її головний постулат: „Молюся, за нову людину”. Ви не зустрінете в Антонича ані міста, ані села. Тут є природа, тут є весна, і тут є мить величі, що зветься

Шостого липня - день смерті Богдана Ігоря Антонича, найвищачинішого, а може і єдиного українського поета-імажиніста. Коротка стаття, що ми пропонуємо вашій увазі, є спробою кинути погляд на одну із сторін творчості поета.

життя, і несе вона людину до смерті, до того моменту, коли ти сам станеш буянням цвіту.

Ми можемо шукати генеологію його творчості в пізніх поезіях Шевченка, чи в ранніх віршах Тичини. Мабуть, відіграв свою роль і ранній Рильський, але жодного з них не можна назвати попередником Антонича. Генезис його творчості слід шукати у фольклорі з однієї сторони, а з іншої — це великий синтез думок та ідей української літератури 20-30 рр.

Вінцем творчості Антонича стала збірка „Зелена Євангелія”, в якій Антонич зумів охопити та пронести через себе божественність розквітлої весни. Там єдність землі із її красою, буйністю; там птахи, звірі; там мистецтво із його життєвістю, і серед

усього розмаїття Антонич — „...звіря сумне і кучеряве”, що як промінь переломлює увесь світ у власне нутро і надихає його гармонією величі.

Серед ідолівських ночей проростає з коріння землі прадавня віра, і слово за словом окутує нашу душу, відточує красу в нашому серці. Хліб насупний, що ти його видаєш у смерті є твоєю „лісною, п'янінням, нічю і днем”. А над усім і в усьому — рух землі, що його до кінця не пізнати, а тільки чути його музику і низходить на тебе благодать, коли зливається з гармонією грому, що її благословля „первісний і чистий” бог кохання. І тоді десь в недрах лірики народжується час. Круг нього цвітуть черемхи й вишні, десь у ньому зеленіє

весна... І проростає трава, а разом з нею Антонич (той самий, що „...був хрупцем і жив на вишнях”, зозулі розкльовують місяць, а хтось комусь шепоче найпотаємніші слова...

А над усім іде дощ, який ти прагнеш ловити до решета. І в його бубонінні ти вловлюєш слова з літургії кохання і молишся своєю піснею за кохання, що сильніше смерті, і ти, Антонич, горда рослина, схилиєшся перед Дзвіковою паненою, а десь за третім небом є дім, де тебе чекає кохана, і ти сам не знаєш де ти і лише інстинктом чуєш: „Співаю, тож існую”, і спів твій лине вгору, сплітаючись із рослинними й надлюдськими бурями.

Вадим ДЕНИСЕНКО

Богдан Ігор АНТОНІЧ

До істот з зеленої зорі.

Закони „біосу” однакові для всіх:
 Народження, страждання й смерть,
 Що лишиться по мені: попів слів моїх,
 Що лишиться по нас: з кісток трава зросте.

Лисиці, леви, ластівки і люди,
 Зеленої зорі черва і листя
 Матерії законам піддані незмінним,
 Як небо понад нами синє і сріблясте!
 Я розумію вас, звірята і рослини,
 Я чую, як шумлять комети і зростають трави.
 Антонич теж звіря сумне і кучеряве.

Перша глава Біблії.

Коли співав ще камінь, мали крила змії
 і Єва одягалась в черемкове листя,
 тоді буйніший і хмільніший вітер віяв
 і море сяло під зорями сріблясто

Коли із яблуні зірвала Єва місяць,
 у раї збунтувались буйногріви леви,
 Адамові сини по світі розійшлися,
 здвигаючи міста і тереми для Єви.

Корчмарські чари.

Кіптява свічки й ніж шербатий,
 червінна королева з карт.
 Змішталась ява з сном крилатим
 і все недійсне - ніч і чар.
 Тримлять уста на чарки вінця,
 і горлю здавалось відчай.
 Корчмарю, сто даю червінців,
 лиш місяця мені продай!

Хліб насущний.

У дно, у суть, у корінь речі, в лоно,
 у надро слова і у надро сонця!
 В екстазнім палі, в час, коли найтонша.
 Роздерти вглиб свідомості запону,
 аж сунеться із нас, мов зайва шкура.

Лілеї сну пом'явши, плахта куряв
 звилась у трубку золотої бляхи.
 У землю вбите полум'ям цвяхом,
 розпалює надвоє сонця обрій.
 Мов карти, в кучерявий вітру торбі
 Липаються блакитні краєвиди.
 Проходять сонні люди, мов сновиди
 колишуться на ливах ясних раннів.
 В тривожних радощах химерно й п'яно
 вигинається, мов блиски леза, мова.
 До дна землі й до дна цупкого слова
 вдираюся завзято і улупто
 і видираю в задрісної смерті
 пісні, п'яніння, ночі й дні.

Підкови.

На сто возах весна приїде,
 мов луки, вигнутьсся смички
 Крізь сито дощ весінній щідить,
 і дяк запалює свічки.

То їхать ми ще не готові,
 й баса нам нетерпляче тнуть.
 Хай, люба, місяць на підкови
 нам ковалі перекують.

Одне за одним пішли у небуття чи на смітник пані Історії військові паради й демонстрації трудящих, урочисті і наївно-смішні тепер гасла на транспарантах, а за ними здулися кольорові кульки, зникли червоні прапорчики (можливо, їм більше пощастило: їх перенесли на шаровари, хтозна). Вже майже вимерли такі захоплюючі коліси галасливі синьо-жовті „дабаші” з такими соковитими „Ганьба!”, „Слава!”, „Будьмо!”. Вже не ведуться люди на таке. І, може, то

десятиків республік, а на пару сотень мільйонів островів і розсіяні їх по всіх чотирьох океанах, то було б виконано найсокровенніше підсвідоме бажання кожного „совка”. Але як тоді бути з фізичними законами? По-перше, коли холодно (тобто несприятливі умови), молекули туляться одна до одної, до того ж масово туляться. По-друге, природа не терпить вакууму, тобто, якщо реальні масових дійств існували раніше, то якісь відповідники мають підхопити цю традицію. Не дурні ж були пастирі минулого (від римських імператорів до генеральних секретарів), влаштовуючи різні

ВАКАНСІЯ НА СВЯТО

й на крає, не треба нікого будити-пробуджувати. Нас не від спання слід лікувати - від безсоння потемніли всі від численних „будильників”.

Так, парадів у нас нема, демонстрацій нема, хресні ходи теж не водяться, начебто. А що ж є? В крапому випадку змайструють сцену, щось поспівають, „ловішаксть”, потанцюють, хто підійде подивитися, хто пройде повз - не зачіпає. Або ще є „народні гуляння”: зуляють авторух - ходять на здоров'я (можна туди - сюди, можна сюди-туди). Є ще фестивалі - це цікаво, але специфічно - для обраних. Та й за-кордоння до нас не дуже хочуть їхати (якщо їдуть, то переважно за принципом „на тобі, Боже...”, а варитися власному соку - прісно).

А може й не треба ніяких масових збіговиськ? Най збираються собі люди за інтересами, маленькими купочками, та й гуторять собі доскочу. Що ще треба? А ці юрмиша - забави для дебілів. Досить з нас колективізмів, масовок, масовиків-затійників, бо хочеться, дуже хочеться індивідуалізації, чи навіть інтимізації. Якби

„масові заходи”. А тоталізм лише підкреслює цю потребу у масовому дійстві (назвемо умовно ПМД) і доводить, що якщо довго тримати джина у глечичку, то він може накоїти лиха.

От, скажімо, існує сексуальна потреба. Якщо вона не реалізується, то що відбувається? Або вона атрофується, як у вищому розумінні (скажімо, у йогів, святих тощо), так і в нижчому (в імпотентів, фригідних жінок). Але те і друге - рідкість. Інший варіант, коли це переходить у нервову перенапругу, роздратування чи, можливо, у збочення. Щось подібне відбувається і з ПМД. Крім того, що людина має стать, вона ще й суспільна істота, так би мовити, творить цивілізацію. Подібно до того, що людина не може зробити дитину сама по собі (їй потрібна інша людина, обряд творення та ще й, бажано, кохання), так і для усвідомлення причетності до суспільства необхідні велелюддя, але не просто, а об'єднане у великому дійсності, „виставі”, і ще, бажано, свято.

157619

нашу колишню

UKMA Library * Book

ПЕЖДАНА

0422624

ТИША ОЧЕЙ

бачать ненавони-
ген ще й віддалені у таке
місце звідки можна
охопити все всі бачать те

... і якби наші очі
випромінювали звуки і
мали голоси ми б не
змогли бачити себе і
відчувати як за нам нагледують бо їхній голос був би
таким сильним що перебив би всі інші і всі погляди
змішалися б і той бік землі де був би день постійно
заглушався б аж до горизонту і лише вночі все б онімало
і ми змогли б у чорноті слухати очі чути видиме
дивитися одне на одного та світ бачити заплісненими
очима і якщо ми промовляємо у темні то здається що
голос сягає далі ніж у світлі так само вночі наші очі
випромінюють нескінченно далі ніж удень наче сонце
однаково діє як на погляд так і на голос та мов той
вогонь не пускає все сяйво у простір і якби ми могли
літати то тільки в глупу ніч ми розмаємо уста лише на
кілька кроків ступає наш голос але ми розплющуємо очі
і наш погляд піднімає нас у небо і несе він так далеко що
аж губиться там куди ніхто не ходить і якби можна було
так сильно крикнути що крик зміг би досягти місць до
яких не дістанеться тіло то змогли би розмовляти із
сонцем це не наробило би шуму оскільки наші очі не
розплющуються тоді коли вуха закриваються і ми
можемо бачити неповаченими бо ніщо не бачить і наш
погляд такий же безшелесний як і незримий і вночі
шкіра що нас покриває то повік а день це око і ми
гадаємо що запліснюємо чи розплющуємо очі а
насправді ми відкриваємо тіло світу і закриваємо світ
для тіла і ніщо не може увійти в наші очі тому що очі не
терплять жодного дотику і відкидають все від себе у
повітря що їх оточує так що кожен відчуває тремтливий
рух потойбіч ока і повітря створює навколо кожного
видимі хвилі що досягають наших очей наче повітря
основний провідник погляду так само як і звуку і погляд
народжується з усього недоторканого як звук народився
з того чого торкнулися це тому що погляд такий же
безшумний як звук шумний і очі то такі тіла що
створюють найглибшу тишу а погляд це луна і тільки
десь попереду на обрії він випадково знаходить
перепону та її образ відбивається в нас і очі
розплющуються і відштовхують усе якнайдалі від себе
лише так вони дивляться і можуть показати нам
величезні відстані і коли б наші очі не були
недоторканими ми б не бачили нічого саме тому ми
можемо доторкнутися тільки до запліснених очей бо
якби погляд випромінював звуки ми би не могли
дивитися на те що хочемо бо не знали б на що дивимось і
ми бачимо тому що ніхто не знає що ми бачимо а
передати словами це неможливо і тільки-но
розплющуємо очі усе здається манією бо створюється
таке відчуття що ми єдині хто бачить світ і все здається
спланим навколо нас хоча й зримо але коли тиша нашого
погляду така що ніхто докола не помічає її немовби ми
кожного разу були єдиними свідками появи привида і
немає нічого більш видимого за наші розплющені очі
але здається що їхня тиша ховає їх від усього що вони

що ми бачимо але ніхто не чує шуму погляду і все стає
навпаки і очі вислизують з орбіт щоб торнутися світу
перекидаючи догори дном усе на своєму шляху
руйнуючи усі зображення розвалюючи обрії бомбардуючи
сонце знищуючи світ і якщо б очі під лобом не були
недоторканими то б торкалися усього докола нас ал
їхній дотик був би таким сильним що напевно висадив би
у повітря космос ще не нагледувши його і якщо ми ні кли
не помічаємо обертання землі то це тому що вона під
нашими ногами приступна нашим очам і можна
порівняти з тишею неба вночі тишу розплющених очей
бо ті відстані яких ми сягаємо зовсім невеличкі
порівняно з тим які може охопити наш погляд і наші очі
створені щоб відбивати у нескінченність і бачити
означає не тільки не вимовляти жодного звуку а ще й
народжувати мовчання це наче коли заплісують очі то
чують гомін світу і вночі без очей під нашими повіками
оглухли б ми і очі не будуть говорити поки не змусять
усіх замовчати їхній голос то нескінченний космос і якщо
ми нічого не чуємо розплющеними очима це тому що те
що ми бачимо гучніше за будь-який звук і все руйнує у
нашому тілі й усі голоси почуті нашими вухами і всі слова
мовлені нами це тільки губи що їх вимовляють горла що
їх кричать і сонце то лише велетенський інструмент на
якому грають їх у небі тиша очей не така як інші вона
такая тиша землі що обертається і наближається до
вогню і ніхто ніколи не чув її а бачити означає бачити її
очі тому що справді ми нічого не чуємо розкриваючи очі
ми бачимо б випромінюємо звук піднявши повік і якщо б
очі не бачили і ми не могли доторкнутися до погляду та
він був би тільки велетенською рукою яка перевертає
все на своєму шляху і одним рухом розбиває сонце об
землю шпурляючи їх нескінченно далеко у всесвіт але
очі безшелесні бо вони запалюють і гасять такий
великий космос що якби ми чули те що бачимо то
оглухли б ледь розплющивши і вмиг заплісненими очима
они роблять нас оглухлими до всього і всіх і саме очі
приглушують всі звуки землі щоб ми породили образи
космосу і очі йдуть так швидко що здається нібито вони
нерухомі і очі бачать але вони мертві під час бачення
саме тому здається щоразу іншими і світло з'являється
таким новим наче вони вбили себе на всіх зображеннях
убиваючи одним і тим самим ударом щоб
відроджуватися і відроджувати їх сохливі очі
проектуються на обрії щоб померти і мати можливість
перейняти все кожною смертю: сонце овітлює нас
але воно визначає межу погляду мов та стіна яка
обгороджує простір і тому ми бачимонескінченно далі
під час його нічного зникнення і щоб дати йому
достатньо світла сонце гасить промені для решти
всесвіту наче воно запалює світ і ховає його в потойбіччі
завжди заплісуючи очі над ним у найглибшій тиші і...

НАИБЛЫШ КАСОВІ ФІЛЬМИ

До 1 червня. Зібрано (в мільйонах доларів):

	Збори		
	Підсумок (сьогодні)	Кількість показів	Прокат в тижнях
1. „Тріска” “Sliver”/Paramount	12,1	2093	1
2. „Круті хлопці-2” “Hot Shots/Part Deux”/Fox	10,3	2122	1
3. „Дейв” “Dave”/Warner Brothers	29,2	1900	3
4. „Дракон: Історія Брюса Лі” “Dragon. The Bruce Lee Story”/Universal	24,8	1986	3
5. „Поліцейський загін” “Posse”/Gramercy	10,3	949	2
6. „Непристойна пропозиція” “Indecent Proposal”/Paramount	88,7	1922	7
7. „Той, що заблуdivся в Йонкерсі” “Lost in Yonkers”/Columbia	5,8	1190	2
8. „Сайдкіки” “Sidekicks”/Triumph	12,7	1270	7
9. „Бенні і Джун” “Benny and Joon”/MGM	19,0	1300	6
10. „День Байбака” “Groundhog Day”/Columbia	67,3	921	15

Незважаючи на негативні, а часом навіть ворожі рецензії, прем'єра фільму „Тріска” мала великий успіх, так само, як і комедія „Круті хлопці-2”, до якої критики поставились більш доброзичливо. Згідно „DAILY VARIETY”, фільм „Тріска” дуже сподобався молодим жінкам, а „Круті хлопці-2” - чоловікам молодше двадцяти п'яти років. Картина „Дейв” як і раніше приносить гарні збори. Фільм „Дракон: Історія Брюса Лі” вже не користується колишнього популярністю.

Джерело: Exhibitor Relations Company

НА ПРОЩАННЯ

От ви, врешті решт, і дійшли до останніх слів. Ці отанні слова не будуть ні криком щастя, ні сльозами печалі, ні бойовим кличем, ні зойком скорботи, ні відчайдушним стрибком безіменного героя без парашута. Сдине, що хочеться сказати, бажаючи всім усього найкращого:

ВИБАЧТЕ. За прикрі коректорські помилки (т. зв. „досадні очіпяти”), за кострубатість викладу деяких матеріалів (хоча, звісна річ, за „творчий стиль” авторів редакція нести відповідальності не може); вибачте і за безтолковість і несвоєчасний у даній ситуації цинізм редакторів. Хоча, стоп, чого це ми?..